

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

(обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г., бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г., бр. 62, 95, 98 и 105 от 2016 г., доп. бр. 62 от 2017 г., изм. и доп. бр. 92, 99 и 103 от 2017 г., изм. и доп. бр. 7 и 15 от 2018 г., попр. бр. 16 от 2018 г., изм. и доп. бр. 17, 30 и 46 от 2018 г.)

§ 1. В чл. 120б се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Държавата осъществява ефективно регулиране и контрол върху дейността на дружествата и фондовете за допълнително социално осигуряване с цел защита на правата и интересите на осигурените лица и пенсионерите и осигуряване на стабилността на дружествата и фондовете.“

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Надзорната дейност се осъществява въз основа на далновиден подход, основан на рисковете.“

3. Създават се ал. 4 – 6:

„(4) Процесът на надзорен преглед задължително включва:

1. преглед на стратегиите, процесите и отчетните процедури, които пенсионноосигурителното дружество е установило за спазване на изискванията на този кодекс и актовете по прилагането му;

2. оценка на качествените изисквания по отношение на системата на управление;

3. оценка на рисковете за дейността на дружеството за допълнително социално осигуряване и управляваните от него фондове;

4. оценка на способността на дружеството да оценява и управлява тези рискове.

(5) При осъществяване на надзорен преглед и определянето на минималната честота и обхвата му комисията и заместник-председателят на комисията, ръководещ управление "Осигурителен надзор", наричан по-нататък "заместник-председателят на комисията", вземат предвид обстоятелствата, при които осъществяват дейност дружеството за допълнително социално осигуряване и управляваните от него фондове и размера, естеството, мащаба и сложността на тяхната дейност. Надзорният преглед обхваща и дейността на външните изпълнители, на които дружеството е възложило осъществяване на определени дейности.

(6) Комисията и заместник-председателят на комисията използват подходящи инструменти за наблюдение, включително стрес-тестове, които им позволяват да установят влошаващото се финансово състояние на дружеството за допълнително

социално осигуряване и/или управляваните от него фондове и да следят какви мерки то взема за отстраняване на проблемите.“

4. Досегашната ал. 3 става ал. 7 и се изменя така:

„(7) Комисията и заместник-председателят на комисията упражняват навременно надзорните си правомощия в съответствие с този кодекс и Закона за Комисията за финансов надзор по начин, който е пропорционален на размера, естеството, мащаба и сложността на дейността на дружествата за допълнително социално осигуряване и управляваните от тях фондове.“

§ 2. Създава се чл. 120г:

„Оповестяване на информация

Чл. 120г. Комисията публикува на своята страница в интернет:

1. текстовете на приложимите законови и подзаконовни разпоредби и на указанията, политиките, практиките и насоките по чл. 9, ал. 1 и чл. 13, ал. 1, т. 2 и 4 от Закона за Комисията за финансов надзор и утвърдените образци на документи във връзка с дейността по допълнителното социално осигуряване;

2. информация относно това, че Република България не се възползва от възможностите по чл. 4 и 5 от Директива (ЕС) 2016/2341 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване (ОВ, L 354/37 от 23 декември 2016 г.), наричана по-нататък „Директива (ЕС) 2016/2341“;

3. информация относно основната цел на надзорната дейност, основните функции и дейности на комисията и заместник-председателя на комисията и надзорния преглед по чл. 120б, ал. 4 и 5;

4. обобщени статистически данни за основните аспекти от прилагането на разпоредбите от пруденциално естество.“

§ 3. В чл. 121г ал. 2 се отменя.

§ 4. В чл. 121д се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 10 се правят следните изменения:

а) в т. 1 буква „в“ се изменя така:

„в) документ, удостоверяващ липсата на осъждане по ал. 5, т. 3 - за чужденец;“;

б) в т. 2 буква „б“ се изменя така:

„б) документ, удостоверяващ липсата на осъждане по ал. 5, т. 3 - за чужденец;“

2. Създават се нови ал. 11 – 13:

„(11) Обстоятелството по ал. 5, т. 3 се установява служебно, когато заявителят е български гражданин. Когато заявителят не е български гражданин, липсата на осъждане се удостоверява със свидетелство за съдимост, издадено от държавата на която лицето е гражданин. Когато тази държава не издава свидетелство за съдимост, то може да бъде заменено от аналогичен документ, доказващ съответствие с това изискване, издаден от компетентен съдебен или административен орган в тази държава или в Република България. Когато не се издава и аналогичен документ, лицето може да представи клетвена декларация, а в държави, в които такава не е предвидена - официална декларация, направена от лицето пред компетентен съдебен или административен орган или нотариус в съответната държава. Такъв орган или нотариус

издава удостоверение, потвърждаващо истинността на клетвената декларация или на официалната декларация.

(12) Декларацията за липса на предишна несъстоятелност от чужд гражданин може да бъде направена и пред компетентен съдебен, професионален или търговски орган в държавата, на която лицето е гражданин.

(13) Документите по ал. 10, т. 1, букви „в“ и „г“, т. 2, букви „б“ и „в“ и т. 3 и декларацията по ал. 12 се представят в срок до 3 месеца от датата на тяхното издаване.“

3. Досегашната ал. 11 става ал. 14.

4. Досегашната ал. 12 става ал. 15 и в нея думите „ал. 11“ се заменят с „ал. 14“.

5. Досегашната ал. 13 става ал. 16 и в нея думите „ал. 11“ се заменят с „ал. 14“.

6. Досегашните ал. 14 – 16 стават съответно ал. 17 – 19.

7. Досегашната ал. 17 става ал. 20 и в нея думите „ал. 15“ се заменят с „ал. 18“.

§ 5. В чл. 121д¹, ал. 3 думите „чл. 121д, ал. 1, 2, 4, 6, 9 – 14 и ал. 16 и 17“ се заменят с „чл. 121д, ал. 1, 2, 4, 6, 9 – 17 и ал. 19 и 20“.

§ 6. В чл. 122а, ал. 1, т. 7 думите „чл. 123е, ал. 4, т. 5, букви "а" - "и"“ се заменят с „чл. 123е, ал. 4, т. 5, букви "а" - "к"“.

§ 7. В чл. 123 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

а) създава се нова т. 3:

„3. оценява достатъчността и качеството на данните, използвани при изчисляване на пенсионните и техническите резерви, и сравнява допусканията, които са в основата на изчисляването на тези резерви, с практическите резултати;“;

б) досегашните т. 3 и 4 стават съответно т. 4 и 5;

в) създава се нова т. 6:

„6. изразява мнение относно адекватността на застрахователните договорености, в случай че пенсионноосигурителното дружество има такива;“;

г) досегашната т. 5 става т. 7;

д) създава се т. 8:

„8. допринася за ефективното прилагане на системата за управление на риска.“

2. В ал. 2 думите „ал. 1, т. 5“ се заменят с „ал. 1, т. 7“.

3. Създава се ал. 4:

„(4) Отговорният актюер докладва на управителния орган на пенсионноосигурителното дружество за всички съществени констатации и препоръки в областта на актюерското обслужване, който е длъжен да вземе мерки, когато това е необходимо. Отговорният актюер уведомява комисията, когато е уведомил управителния орган и той не е предприел подходящи и своевременни мерки за противодействие в случай на:

1. значителен риск дружеството или управляван от него фонд да не спази съществено законово изискване и това би могло да застраши в значителна степен интересите на осигурените лица или пенсионерите;

2. съществено нарушение на нормативната уредба.“

§ 8. В чл. 123а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 се правят следните изменения и допълнения:

а) създава се нова т. 7:

„7. следи при сделки с активи на фонда за допълнително пенсионно осигуряване, че всички плащания се превеждат на фонда в обичайните срокове“;

б) създава се т. 8:

„8. следи доходите от активите да се отчитат при определяне на стойността на един дял във фонда в съответствие с приложимата уредба“;

в) досегашната т. 7 става т. 9.

2. Създават се нови ал. 5 – 7:

„(5) Банката-попечител проверява дали фондът за допълнително пенсионно осигуряване е собственик на активите, различни от финансовите инструменти, които се съхраняват по сметка в банката-попечител или в наличност при нея. Проверката се извършва въз основа на представените от пенсионноосигурителното дружество документи и въз основа на външни доказателства, когато такива са налице.

(6) При изпълнение на своите задължения банката-попечител действа честно, коректно, професионално, независимо и в интерес на осигурените лица и пенсионерите.

(7) Банката-попечител не извършва дейности по отношение на фонда за допълнително пенсионно осигуряване, които могат да доведат до конфликт на интереси между нея и пенсионноосигурителното дружество, фонда, осигурените лица или пенсионерите.“

3. Досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 8 и 9.

4. Досегашната ал. 7 става ал. 10 и в нея думите „ал. 6“ се заменят с „ал. 9“.

5. Досегашната ал. 8 става ал. 11 и в нея думите „ал. 4, т. 7“ се заменят с „ал. 4, т. 9“.

6. Досегашната ал. 9 става ал. 12.

7. Досегашната ал. 10 става ал. 13 и в нея се създава изречение второ: „Възлагането на дейности на подизпълнители не освобождава банката-попечител от отговорност.“.

§ 9. В чл. 123б се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Договорът трябва да обезпечава предоставянето на банката-попечител на цялата информация, необходима за изпълнение на задълженията ѝ.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея думите „ал. 12“ се заменят с „ал. 13“.

3. Досегашните ал. 3 – 6 стават съответно ал. 4 – 7.

4. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея навсякъде думите „ал. 6“ се заменят с „ал. 7“.

5. Досегашните ал. 8 и 9 стават съответно ал. 9 и 10.

6. Досегашната ал. 10 става ал. 11 и в нея думите „ал. 6“ се заменят с „ал. 7“.

7. Досегашните ал. 11 и 12 стават съответно 12 и 13.

8. Досегашната ал. 13 става ал. 14 и в нея думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“.

§ 10. В чл. 123е се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 се създава изречение второ: „В системата на управление при вземането на решенията за инвестиране се разглеждат и факторите, свързани с околната среда, социалните въпроси и управлението, касаещи активите, в които се инвестира, в случай че тези фактори са заложиени в инвестиционната политика.“

2. В ал. 4, т. 5 се правят следните изменения и допълнения:

а) в буква „а“ накрая се добавя „и управляваните от него фондове“;

б) в буква „з“ думите „другите лица“ се заменят с „външните изпълнители“;

в) създава се нова буква „к“:

„к) актюерските дейности“

г) досегашната буква „к“ става буква „л“.

3. В ал. 5 изречение първо се изменя така:

„Освен когато в този кодекс е предвидено друго, управителният орган преразглежда най-малко веднъж годишно документите по ал. 4, внася изменения или допълнения в тях при настъпили промени в системата на управление или в съответната област на дейност или когато това е необходимо по други причини, и представя пред общото събрание на акционерите годишен отчет за дейността по прилагането им.“

4. Създава се нова ал. 9:

„(9) Едно и също лице или звено не може да осъществява повече от една функция по ал. 7. Лицата, участващи в осъществяването на функциите по ал. 7, не могат да осъществяват същата или сходна функция в предприятие-осигурител, което е сключило договор за управление на професионална схема с пенсионноосигурителното дружество.“

5. Досегашната ал. 9 става ал. 10.

6. Създава се ал. 11:

„(11) Пенсионноосигурителното дружество дава възможност на лицата, службите и звената, осъществяващи функциите по ал. 7, да изпълняват ефективно своите задължения по обективен, справедлив и независим начин.“

§ 11. В чл. 123е¹ се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) Системата за управление на риска обхваща по начин, пропорционален на размера и вътрешната организация на пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове и в съответствие с размера, естеството, мащаба и сложността на техните дейности рисковете, които могат да възникнат в тях или във външните изпълнители, на които са възложени определени дейности, поне в следните области:

1. формиране на резерви;
2. управление на активите и пасивите;
3. инвестиционна дейност;
4. управление на ликвидни и концентрационни рискове;
5. управление на оперативния риск;
6. застраховане и други техники за намаляване на риска;
7. екологичните, социалните и управленските рискове, свързани с инвестиционния портфейл и неговото управление, в случай че те са предвидени в инвестиционната политика.

(3) Системата за управление на риска разглежда биометричните и инвестиционните рискове и от гледна точка на осигурените лица и пенсионерите в управляваните от дружеството фондове.“

2. Досегашните ал. 2 и 3 стават съответно 4 и 5.

3. Досегашната ал. 4 става 6 и в нея думите „дейността по допълнително пенсионно осигуряване, включително когато осъществяването на част от нея е възложено по договор на трето лице, се извършва“ се заменят с „дейността по допълнително пенсионно осигуряване се извършва“.

4. Досегашните ал. 5 – 7 стават съответно ал. 7 – 9.

5. Досегашната ал. 8 става ал. 10 и в нея се създава изречение второ: „Разпоредбите на чл. 121д, ал. 11 – 13 се прилагат съответно.“

6. Досегашната ал. 9 става ал. 11.

7. Досегашната ал. 10 става ал. 12 и в нея думите „ал. 3, 6 и 7“ се заменят с „ал. 5, 8 и 9“.

§ 12. Създава се чл. 123е²:

„Собствена оценка на риска

Чл. 123е². (1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да извършва в съответствие с размера, естеството, мащаба и сложността на дейността си и да документира собствена оценка на риска на дружеството и управляваните от него фондове най-малко веднъж на 3 години, както и незабавно след всяка съществена промяна в рисковия профил на дружеството или на фондовете. Когато е налице съществена промяна само в рисковия профил на отделен фонд или отделна професионална схема, извършваната във връзка с това оценка на риска може да се ограничи до тях.

(2) Собствената оценка на риска обхваща най-малко следното:

1. описание на начина, по който собствената оценка на риска се интегрира в процеса на управление и в процесите на вземане на решения на дружеството;
2. оценка на ефективността на системата за управление на риска;
3. оценка на цялостните нужди от финансиране на дружеството и на управляваните от него фондове, включително описание на оздравителната програма, когато е приложимо;
4. оценка на рисковете за осигурените лица и пенсионерите във връзка с дължимите им осигурителни плащания и действието на механизмите за индексирание на плащанията и за намаляване на техния размер, включително степента до която придобитите осигурителни плащания могат да бъдат намалени, при какви условия и от кого, когато е приложимо;
5. качествена оценка на приложимите гаранции за средствата на осигурените лица и дължимите осигурителни плащания;
6. качествена оценка на оперативния риск;
7. когато при вземането на инвестиционните решения се вземат предвид екологични, социални и свързани с управлението фактори - оценка на новите и нововъзникващите рискове, в това число рискове, свързани с изменението на климата, използването на ресурсите и околната среда, социалните рискове и рисковете, свързани с обезценка на активите поради промяна в нормативната уредба.

(3) За прилагането на ал. 2 пенсионноосигурителното дружество трябва да разполага с методи за идентифициране и оценяване на рисковете, на които то и управляваните от него фондове са изложени или могат да бъдат изложени в краткосрочен или дългосрочен план и които могат да окажат въздействие върху тяхната способност да изпълнят задълженията си. Тези методи трябва да са съобразени с размера, естеството, мащаба и сложността на рисковете, присъщи за дейността на дружеството и фондовете и се описват в собствената оценка на риска.

(4) Отговорният актюер и звеното, съответно лицето, осъществяващо функцията по вътрешен одит, подпомагат звеното за управление на риска при извършване на оценката по ал. 1. Оценката по ал. 2, т. 2 се извършва самостоятелно от звеното, съответно лицето, осъществяващо функцията по вътрешен одит.

(5) Управителните и контролни органи и компетентните звена на дружеството вземат предвид собствената оценка на риска при упражняване на своите функции.

(6) Пенсионноосигурителното дружество представя в комисията заверено копие от собствената оценка на риска в 7-дневен срок от нейното изготвяне.“

§ 13. Член 123з се изменя така:

„Изисквания към предоставяната информация

Чл. 123з. (1) Информацията, която пенсионноосигурителното дружество предоставя съгласно изискванията на този кодекс и актовете по прилагането му на лицата, които ще се осигуряват във фонд за допълнително пенсионно осигуряване, на осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и лицата по чл. 230, ал. 3, т. 2 – 4 и ал. 4, т. 1 трябва да:

1. е точна;
2. се актуализира редовно;
3. е написана ясно на недвусмислен, прецизен и разбираем език, като се избягва използването на професионален жаргон и професионална терминология, ако те могат да бъдат заместени с общоразбираеми понятия;
4. не е подвеждаща и да се отличава със съгласуваност в изказа и съдържанието;
5. се представя по начин, който е лесен за четене;
6. се предоставя на български език, а в случаите на осигуряване по професионална схема, към която е приложимо трудовото и социално законодателство на друга държава членка – на официалния език на тази държава членка, освен ако със съответното лице е договорено друго;
7. се предоставя безплатно.

(2) Информацията се предоставя на лицата по ал. 1 по техен избор по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез интернет страницата на пенсионноосигурителното дружество, или на хартиен носител. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя се предоставя на хартиен носител.

(3) В случаите, когато е предоставена информация по електронен път, по искане на съответното лице информацията се предоставя и на хартиен носител.

(4) Информацията се подписва от упълномощен служител на дружеството, съответно с квалифициран електронен подпис на дружеството, с изключение на информацията по чл. 123з², ал. 1, т. 2, ал. 8, т. 2, ал. 9, 10, 11 и 13, която се предоставя на осигуреното лице подписана при поискване.“

§ 14. Създават се чл. 123з¹ – 123з⁴:

„Информация във връзка със сключване на осигурителен договор

Чл. 123з¹. (1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно преди сключването на осигурителен договор да предоставя на насрещната страна по договора актуална информация относно основните характеристики на фонда и участието в него.

(2) При осигуряване по професионална схема пенсионноосигурителното дружество е длъжно да предостави на лицата, които ще бъдат осигурявани по схемата преди присъединяването към нея, а в случаите на автоматично присъединяване – веднага след него, информацията относно:

1. наименованията, единните идентификационни кодове и седалището и адреса на управление на пенсионноосигурителното дружество и на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми;

2. характеристиките на професионалната схема и правата и задълженията на дружеството, фонда, предприятието осигурител, осигурените лица, пенсионерите и техните наследници;
3. инвестиционния профил на фонда;
4. естеството на финансовите рискове, които се поемат от осигурените лица и пенсионерите;
5. отсъствието на гаранции за постигане на положителна доходност и запазване на пълния размер на внесените средства;
6. постигнатата доходност при инвестирането на средствата на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми за период от 5 години или за целия период на съществуването му, когато фондът е осъществявал дейност за по-кратък период;
7. дали и как при инвестирането на средствата се вземат предвид факторите в областта на околната среда, климата и социалното и корпоративно управление;
8. структурата на разходите, които се поемат от осигурените лица и пенсионерите, включително събираните от пенсионноосигурителното дружество такси и удръжки;
9. видовете плащания, на които дава право осигуряването във фонда, и начините за тяхното получаване;
10. начина за преизчисляване на осигурителните плащания;
11. условията, при които осигуреното лице може да прехвърли средствата по индивидуалната си партида или част от тях;
12. наименованието на органа, упражняващ надзор над дейността на пенсионноосигурителното дружество и фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми;
13. къде може да бъде получена допълнителна информация.

Информация, предоставяна на осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и лицата по чл. 230, ал. 3, т. 2 – 4 и ал. 4, т. 1

Чл. 123з². (1) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно:

1. да запознава осигурените лица и лицата по чл. 230, ал. 3, т. 2 – 4 и ал. 4, т. 1 с правилника на фонда за допълнително пенсионно осигуряване и с всички негови изменения и допълнения, както и да им предоставя при поискване заверено копие от него;
  2. да изпраща безплатно на осигурените лица до 31 май всяка година извлечение от техните индивидуални партиди за предходната календарна година;
  3. извън случая по т. 2 да осигури възможност на всяко осигурено във фонда лице при поискване да получава информация за своята индивидуална партида;
  4. да предоставя на осигурените лица при поискване информация относно постигнатата реална доходност по техните индивидуални партиди.
- (2) При осигуряване във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми в извлеченията по ал. 1, т. 2 се включват прогнози за размера на бъдещите пенсионни плащания при навършване на пенсионна възраст.
- (3) В извлечението по ал. 1, т. 2 ясно се посочва всяко съществено изменение в информацията спрямо предходната година.
- (4) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно при поискване да издаде на всяко осигурено лице или пенсионер уникален идентификатор, който да му осигурява

електронен достъп до данните в неговата индивидуална партида и да му позволява да извършва справки и да проследява осигурителната си история.

(5) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно при поискване да предостави в 7-дневен срок на осигуреното лице, на пенсионера, съответно на наследник на осигуреното лице или на пенсионера, копие от електронен документ в електронното му досие на хартиен или на електронен носител.

(6) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да предостави при поискване от лице, осигурено във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване или фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми с вноски на лице по чл. 230, ал. 3, т. 2 или 3 или на предприятие осигурител, създадено съгласно законодателството на Република България, в 7-дневен срок писмена информация относно:

1. придобиването на права върху средствата по индивидуалната партида и последиците във връзка с това в резултат на прекратяване на правоотношението с лицето по чл. 230, ал. 3, т. 2 или 3 или с предприятието осигурител;

2. условията, определящи третирането на средствата по индивидуалната партида след прекратяване на правоотношението по т. 1, като, когато е допустимо изтегляне на средствата преди придобиването на право на пенсия, в информацията се включва и писмена клауза, че осигуреното лице следва да разгледа възможността да потърси консултация относно влягането на тези средства за пенсионно осигуряване.

(7) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да предостави при поискване на наследниците на починало осигурено лице или пенсионер във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване или фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми в 7-дневен срок писмена информация за полагащите им се средства от индивидуалната партида на починалия и условията, определящи третирането на тези средства.

(8) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да предоставя на осигурените лица и пенсионерите по професионална схема освен информацията по ал. 1 – 7 и:

1. информация за всяка промяна в схемата, произтичаща от изменения и допълнения в нормативната уредба, в правилника за организацията и дейността на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми или в колективния трудов договор, съответно колективното споразумение, в 7-дневен срок от промяната;

2. при поискване:

а) информацията по чл. 123з¹, ал. 2;

б) годишния финансов отчет и годишния доклад по чл. 252, ал. 2 за схемата, по която са осигурени;

в) информация по чл. 251в относно инвестиционната политика на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми и относно структурата на инвестиционния портфейл;

г) допълнителна информация относно допусканията, използвани при прогнозите по ал. 2.

(9) Информацията по ал. 8, т. 2, буква „г“ се предоставя при поискване и на осигурено лице във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

(10) Пенсионноосигурителното дружество предоставя на всяко осигурено лице във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми своевременно преди

навършване на възрастта по чл. 243, ал. 2, 4 и 6 или по искане на съответното лице информация относно видовете плащания, на които ще придобие право.

(11) Пенсионноосигурителното дружество ежегодно информира пенсионерите по професионалната схема относно поемането на инвестиционен риск от тяхна страна и начина за преизчисляване на пенсията им.

(12) Когато при преизчисляване на пенсията бъде взето решение за намаляване на нейния размер, пенсионноосигурителното дружество уведомява съответния пенсионер по професионална схема за новия размер на пенсионното плащане поне 3 месеца преди решението да бъде изпълнено.

(13) В случай че правилникът на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми и професионалната схема допускат извършване на промяна на вида на отпуснатото плащане, пенсионноосигурителното дружество ежегодно информира пенсионерите относно тази възможност, размера на техните средства и видовете плащания, които могат да им бъдат отпуснати въз основа на тях.

Подзаконова уредба

Чл. 123з³. Комисията определя с наредба:

1. образците на документите и информацията по чл. 123з², ал. 1, т. 2 – 4;
2. приложимия метод за изчисляване на доходността по чл. 123з², ал. 1, т. 4;
3. правилата за определяне на допусканията за прогнозите по чл. 123з², ал. 2.

Предоставяне на информация за осигурените лица и пенсионерите

Чл. 123з⁴. (1) Пенсионноосигурителното дружество, осигурителните посредници и упълномощените от тях лица не могат да предоставят на трети лица информацията, с която разполагат за осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и осигурителите, с изключение на случаите, предвидени в закон.

(2) Пенсионноосигурителните дружества предоставят на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите информация за изплатените/начислените на лица, местни на друга държава – членка на Европейския съюз, доходи по чл. 143з, ал. 1, т. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс в срок до 30 април на годината, следваща годината на изплащане/начисляване на дохода, по реда на чл. 73а, ал. 2 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(3) Националната агенция за приходите предоставя в края на всяко тримесечие на съответните пенсионноосигурителни дружества и на комисията информация за починалите осигурени лица и пенсионери в управляваните от дружествата фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване.“

§ 15. Създава се чл. 123и²:

„Възлагане на дейности на външни изпълнители

Чл. 123и². (1) Пенсионноосигурителното дружество може да възложи с писмен договор осъществяването на определени дейности на външни изпълнители.

(2) Не могат да бъдат възлагани на външни изпълнители дейностите по инвестиране на средствата на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, по отпускане на осигурителните плащания и по осъществяването на функциите по чл. 123е, ал. 7.

(3) Пенсионноосигурителното дружество не може да сключи договор с външен изпълнител, ако се намира в тесни връзки с него.

(4) Възлагането на дейности на външни изпълнители не може да води до:

1. нарушаване на качеството на системата на управление на пенсионноосигурителното дружество;
  2. неоснователно нарастване на оперативния риск;
  3. нарушаване на възможността на компетентните органи да следят за това, дали пенсионноосигурителното дружество спазва задълженията си;
  4. нарушаване на непрекъснатото и удовлетворително обслужване на осигурените лица, пенсионерите и техните наследници.
- (5) Външните изпълнители са длъжни да осъществяват възложените им дейности при спазване на изискванията, установени за пенсионноосигурителното дружество.
- (6) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да следи за надлежното осъществяване на възложените на външните изпълнители дейности чрез процедурите по подбор на външни изпълнители и текущото наблюдение на тяхната дейност. Външните изпълнители и възложените им дейности се обхващат от системите за управление на риска, вътрешен контрол и вътрешен одит на пенсионноосигурителното дружество.
- (7) Комисията, заместник-председателят на комисията и одиторите на пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове могат да изискват от външните изпълнители представянето на информация и документи във връзка с възложените дейности. Определените за това служители на комисията имат право да извършват проверки на място на дейността на външните изпълнители за спазване на изискванията на този кодекс и актовете по прилагането му. Когато външният изпълнител е чуждестранно лице, пенсионноосигурителното дружество предвижда в договора си с него задължения за предоставяне на информация на комисията и на одиторите и за предоставяне на достъп на служителите на комисията до работните му помещения за извършване на проверка.
- (8) Когато при изпълняване на възложените му дейности външният изпълнител нарушава изискванията на този кодекс или актовете по прилагането му или застрашава интересите на осигурените лица или пенсионерите или възпрепятства осъществяването на надзорната дейност, заместник-председателят на комисията прилага мярката по чл. 344, ал. 1, т. 1. Когато решението на заместник-председателя на комисията не бъде изпълнено или макар и да е изпълнено, външният изпълнител продължава да нарушава нормативните изисквания или да застрашава интересите на осигурените лица или пенсионерите, комисията прилага мярката по чл. 344, ал. 2, т. 9.
- (9) Пенсионноосигурителното дружество не дължи неустойки и други обезщетения за вреди при предсрочно прекратяване на договор с външен изпълнител в изпълнение на мярката по чл. 344, ал. 2, т. 9.
- (10) Пенсионноосигурителното дружество продължава да носи отговорност за изпълнението на всички свои задължения във връзка с дейностите, възложени на външни изпълнители. Дружеството отговаря за действията на външния изпълнител като за свои действия.
- (11) Пенсионноосигурителното дружество представя в комисията заверено копие от договора с външния изпълнител в 7-дневен срок от неговото сключване, съответно изменение или допълнение, и уведомява комисията в 7-дневен срок от прекратяването на договора.
- (12) Разпоредбите на ал. 4 – 8 се прилагат и по отношение на подизпълнителите на външните изпълнители.“

§ 16. В чл. 123н след думите „по чл. 123в“ се добавя „и чл. 123и²“.

§ 17. В чл. 123о ал. 1 се изменя така:

„(1) Дружеството за допълнително социално осигуряване приема и прилага в съответствие със своята вътрешна организация, размера, естеството, мащаба и сложността на своята дейност и дейността на управляваните от него фондове политика за възнагражденията на лицата, които работят за него. Политиката за възнагражденията се прилага и към служителите на външните изпълнители, чиито дейности оказват съществено въздействие върху рисковия профил на дружеството и управляваните от него фондове, освен в случаите когато външните изпълнители попадат в обхвата на:

1. Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 302/32 от 17 ноември 2009 г.);

2. Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L 174/1 от 1 юли 2011 г.);

3. Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176/338 от 27 юни 2013 г.), или

4. Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173/349 от 12 юни 2014 г.).“

§ 18. В чл. 126 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

„(1) Средствата на пенсионния фонд се управляват от пенсионноосигурителното дружество в интерес на осигурените лица с грижата на добър търговец при спазване принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност, диверсификация и справедливо разпределение на рисковете и ползите между поколенията.“

2. Създава се ал. 2:

„(2) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да полага грижата на добър търговец и да спазва изискванията за качество, надеждност, ликвидност и доходност във връзка с всяка инвестиция на фонда.“

§ 19. В чл. 145, ал. 1, т. 5 думите „чл. 123б, ал. 2“ се заменят с „чл. 123б, ал. 3“.

§ 20. В чл. 175 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „в интерес на осигурените лица и пенсионерите“ се заменят с „в съответствие с дългосрочните интереси на осигурените лица и пенсионерите“;

2. Създава се ал. 3:

„(3) При инвестиране на средствата на фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване пенсионноосигурителното дружество може да взема предвид

дългосрочното въздействие на решенията за инвестиране върху факторите, свързани с околната среда, социалните въпроси и управлението.“

§ 21. В чл. 209 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Средствата на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване се управляват от пенсионноосигурителното дружество в интерес на осигурените лица с грижата на добър търговец при спазване принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност, диверсификация и справедливо разпределение на рисковете и ползите между поколенията.“

2. Създава се ал. 4:

„(4) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно да полага грижата на добър търговец и да спазва изискванията за качество, надеждност, ликвидност и доходност във връзка с всяка инвестиция на съответния фонд.“

§ 22. В чл. 213а, ал. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 1 се изменя така:

„1. минималният размер на техническите резерви се определя посредством надеждни и справедливи актюерски изчисления и допускания, които отчитат всички задължения, произтичащи от сключените пенсионни договори и за внасяне на осигурителни вноски; минималният размер трябва да бъде достатъчен за изплащане на всички отпуснати пенсии и за отразяване на задълженията, които произтичат от придобитите от осигурените лица пенсионни права;“

2. В т. 3, буква „б“ накрая се добавят думите „или от Европейската инвестиционна банка и на дългови ценни книжа, издадени по линия на Европейския механизъм за стабилност и на Европейския инструмент за финансова стабилност“.

§ 23. В чл. 213б, ал. 2 накрая се добавя „и/или т. 21“.

§ 24. В чл. 218, ал. 2, т. 5 думите „чл. 123б, ал. 2“ се заменят с „чл. 123б, ал. 3“.

§ 25. В чл. 229б, ал. 2 се създава т. 3:

„3. данни за държавата членка, чието трудово и социално законодателство е приложимо към схемата, когато то е различно от българското“.

§ 26. В чл. 229в се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изречение първо се изменя така: „Пенсионноосигурително дружество, управляващо фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, може да упражнява дейност в чужбина, като сключи осигурителен договор за управление на професионална схема на предприятие осигурител, към която е приложимо трудовото и социалното законодателство на другата държава членка.“, а изречение второ се заличава.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) В срок до три месеца от получаване на уведомлението по ал. 2 с цялата необходима информация комисията:

1. изпраща съдържащата се в него информация на компетентния надзорен орган в приемащата държава членка и уведомява незабавно за изпращането ѝ пенсионноосигурителното дружество, подало уведомлението, или

2. се произнася с решение, с което забранява на пенсионноосигурителното дружество да сключи осигурителен договор по ал. 1.“

3. АLINEЯ 4 се изменя така:

„(4) Комисията постановява решение по ал. 3, т. 2, когато спрямо пенсионноосигурителното дружество са приложени принудителни административни мерки по чл. 344, ал. 2, т. 1, 5, 11, 12, 13, 16, 17, 21 или 22 или по друг начин административната структура или финансовото състояние на дружеството и/или фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, или добрата репутация или професионалната квалификация или опит на членовете на управителния орган на пенсионноосигурителното дружество и/или на лицата, които го управляват и представляват, са несъвместими с предлаганата дейност в чужбина.“

4. Създава се нова ал. 5:

„(5) В случай че информацията от уведомлението по ал. 2 не бъде изпратена от комисията на компетентния надзорен орган на приемащата държава членка в срока по ал. 3, без да е постановено решение по ал. 4, пенсионноосигурителното дружество не може да сключи осигурителен договор с чуждестранното предприятие осигурител. Неизпращането на информацията от уведомлението подлежи на обжалване в едномесечен срок от изтичане на срока по ал. 3 по реда на чл. 13, ал. 3 от Закона за Комисията за финансов надзор.“

5. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „инвестиционната дейност и“ се заличават.

6. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и се изменя така:

„(7) Пенсионноосигурителното дружество може да започне да управлява професионалната схема веднага след получаване на информацията по ал. 6, а в случай на неполучаването ѝ – след изтичане на срок от шест седмици от получаване от компетентния надзорен орган на приемащата държава членка на информацията по ал. 3, т. 1. Дружеството уведомява комисията, в случай че започне да управлява професионалната схема, и периодично ѝ предоставя данни за управлението ѝ, включително, когато е приложимо, доказателства, че вноските са внесени, както е планирано, и изследвания за съотношението между активите и пасивите.“

7. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“, а думите „инвестиционната дейност и“ се заличават.

8. Досегашната ал. 8 става ал. 9 и в нея думите „осигурените лица, пенсионерите и другите лица, които имат права по професионалната схема“ се заменят с „лицата, които ще бъдат осигурявани по професионалната схема, осигурените лица, пенсионерите и другите лица, които имат права по схемата“.

9. Досегашната ал. 9 става ал. 10 и в нея думите „инвестиционната дейност и“ се заличават.

10. Досегашната ал. 10 става ал. 11 и в нея думите „свързани с инвестиционната дейност и разкриването на информация при управлението на професионална схема“ се заменят със „свързани с разкриването на информация при управлението на професионалната схема“.

11. Досегашната ал. 11 става ал. 12 и в нея думите „ал. 10“ се заменят с „ал. 11“.

12. Досегашната ал. 12 става ал. 13 и в нея думите „ал. 11“ се заменят с „ал. 12“.

13. Досегашните ал. 13 и 14 стават съответно ал. 14 и 15.

14. Досегашната ал. 15 става ал. 16 и в нея думите „ал. 6“ се заменят с „ал. 7“.

§ 27. В чл. 229г се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Чуждестранната институция определя един или повече депозитари за съхраняване на активите на професионалната схема и упражняване на контрол в съответствие с чл. 34 и 35 от Директива (ЕС) 2016/2341.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея думите „два месеца“ се заменят с „шест седмици“, а думите „инвестиционната дейност и“ навсякъде се заличават.

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „инвестиционната дейност и“ се заличават.

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 28. Създават се чл. 229г¹ – 229г³:

„Прехвърляне на професионална схема или част от нея от един в друг фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми

Чл. 229г¹. (1) Професионална схема или част от нея може да бъде прехвърлена от един в друг фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми по споразумение между страните по професионалната схема, въз основа на което се сключва писмен договор между пенсионноосигурителното дружество, представляващо фонда, от който се прехвърля схемата, и пенсионноосигурителното дружество, представляващо фонда, в който се прехвърля схемата или съответната част от нея.

(2) При прехвърляне на цялата професионална схема се прехвърлят всички права и задължения, свързани със схемата, еквивалентът на тези права в парични средства и/или други активи, както и данни за индивидуалните партии на осигурените лица и пенсионерите по схемата. При прехвърляне на част от професионална схема се прехвърлят всички права и задължения, свързани с осигуряването на съответните осигурени лица и пенсионери, еквивалентът на тези права в парични средства и/или други активи, както и данни за индивидуалните партии на съответните осигурени лица и пенсионери по схемата. При прехвърляне на професионална схема или на част от схема, при която се покриват биометрични рискове, гарантира се минимално ниво на доходност или размер на пенсията, се прехвърлят и парични средства и/или други активи, отговарящи на съответната част от техническите резерви.

(3) Прехвърлянето се урежда в споразумението и в договора по ал. 1 и се извършва по начин, който осигурява запазването на правата на осигурените лица и пенсионерите по схемата и съответства на техните дългосрочни интереси.

(4) В споразумението за прехвърляне на професионална схема или част от нея се посочват наименованието на фонда, в който се прехвърля схемата, и наименованието на дружеството, което го представлява. При прехвърляне на част от професионална схема в споразумението се определят и конкретните осигурени лица и пенсионери, чиито индивидуални партии се прехвърлят.

(5) Споразумението за прехвърляне на професионалната схема се одобрява с обикновено мнозинство от осигурените лица и обикновено мнозинство от пенсионерите по схемата. Споразумението за прехвърляне на част от професионалната схема се одобрява с мнозинство две трети от осигурените лица, чиито индивидуални

партиди се прехвърлят, две трети от осигурените лица, чието осигуряване не се променя, две трети от пенсионерите, чиито индивидуални партиди се прехвърлят, и две трети от пенсионерите, чиито партиди се запазват във фонда, в който се управлява схемата.

(6) В договора между пенсионноосигурителните дружества, управляващи фондовете, участващи в прехвърлянето, задължително се посочват данни за професионалната схема, която се прехвърля, прехвърляните активи, права и задължения и начинът и срокът за тяхното прехвърляне и за предоставянето на данни за индивидуалните партиди на осигурените лица и пенсионерите. При прехвърляне на част от професионална схема в договора се посочват и конкретните осигурени лица и пенсионери, чиито индивидуални партиди се прехвърлят.

(7) За прехвърляне на професионална схема или на част от нея е необходимо предварително разрешение от комисията.

(8) Заявлението по ал. 7 се подава от пенсионноосигурителното дружество, представляващо фонда, в който се прехвърля схемата. В заявлението се посочват:

1. наименованията на пенсионноосигурителните дружества и фондовете, участващи в прехвърлянето;
2. наименованието, единния идентификационен код и адреса на предприятието осигурител;
3. информация дали се прехвърля цялата професионална схема или част от нея;
4. основните характеристики на професионалната схема.

(9) Към заявлението се прилагат заверени преписи от:

1. споразумението между страните по професионалната схема;
2. одобренията по ал. 5;
3. договора между заявителя и пенсионноосигурителното дружество, представляващо фонда, в който се управлява схемата.

(10) Комисията се произнася с решение в тримесечен срок от получаване на заявлението въз основа на предложение на заместник-председателя на комисията. Срокът по изречение първо спира да тече, когато са изискани допълнителни документи или информация или са дадени указания за отстраняване на нередовности или на несъответствия, до представянето на необходимите документи, съответно до изтичане на срока за тяхното внасяне.

(11) Комисията отказва да издаде разрешение, когато:

1. не са представени необходимите документи или те не отговарят на изискванията, предвидени в този кодекс;
2. не са представени изисканите допълнителни документи или информация;
3. са представени документи, които съдържат неверни данни;
4. при прехвърлянето не се запазват в цялост правата на осигурените лица или пенсионерите, чиито индивидуални партиди се прехвърлят;
5. активите, които ще бъдат прехвърлени, не са достатъчни или подходящи за цялостно покритие на правата, задълженията и техническите резерви, свързани със схемата или съответната част от нея;
6. техническите резерви към фонда, в който се прехвърля схемата, не са изцяло покрити към датата на прехвърлянето;
7. спрямо пенсионноосигурителното дружество са приложени принудителни административни мерки по чл. 344, ал. 2, т. 1, 5, 11, 12, 13, 16, 17, 21 или 22 или по друг начин административната структура или финансовото състояние на дружеството и/или

фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, или добрата репутация или професионалната квалификация или опит на членовете на управителния орган на пенсионноосигурителното дружество и/или на лицата, които го управляват и представляват, са несъвместими с планираното прехвърляне;

8. прехвърлянето застрашава интересите на осигурените лица или пенсионерите във фонда, от който се прехвърля схемата, във фонда, в който се прехвърля схемата, в прехвърлената схема, в прехвърлената част от схемата или в частта от схемата, която не се прехвърля.

(12) Ако в срока по ал. 10 комисията не постанови решение, с което отказва да издаде разрешение по ал. 7, прехвърлянето на професионалната схема или на съответната част от нея се счита разрешено.

(13) Когато се прехвърля професионална схема на чуждестранно предприятие осигурител или част от нея, в едноседмичен срок от издаване на разрешението по ал. 7 комисията изпраща на пенсионноосигурителното дружество, представляващо фонда, в който се прехвърля схемата, приложимите към нейното управление разпоредби на трудовото и социалното законодателство на другата държава членка, както и всички приложими разпоредби, свързани с разкриването на информация. Разпоредбите на чл. 229в, ал. 7, изречение първо, ал. 8 – 14 и 16 се прилагат съответно.

(14) Пенсионноосигурителните дружества могат да пристъпят към прехвърляне на схемата или на съответната част от нея след получаване на решението от комисията, а в случаите по ал. 13 – след получаване на приложимите разпоредби от законодателството на другата държава членка. Когато не е получено решение, съответно не са изпратени приложимите разпоредби в сроковете по ал. 10 и ал. 13, прехвърлянето се извършва след тяхното изтичане.

(15) Разходите за прехвърляне на професионална схема или на част от нея са за сметка на пенсионноосигурителните дружества и/или предприятието осигурител в зависимост от уговореното между тях и не могат да се поемат от фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми и осигурените лица и пенсионерите.

(16) Пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който е прехвърлена схемата или съответната част от нея, уведомява комисията за прехвърлянето в срок от три работни дни от неговото осъществяване. Към уведомлението се прилага заверено копие от осигурителния договор, сключен с предприятието-осигурител. Разпоредбите на чл. 229а, ал. 3 и 4 се прилагат съответно.

(17) В 7-дневен срок от уведомлението по ал. 16 комисията по предложение на заместник-председателя на комисията:

1. издава разпореждане за вписване в регистъра на професионалните схеми на промяната в управлението на схемата, съответно за регистриране на нововъзникналата схема;

2. в случаите по ал. 13 уведомява за прехвърлянето компетентния надзорен орган на приемащата държава членка.

„Прехвърляне във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми на схема или част от нея, управлявана от чуждестранна институция

Чл. 229г². (1) Професионална схема или част от нея, управлявана от чуждестранна институция, може да бъде прехвърлена във фонд за допълнително доброволно

пенсионно осигуряване по професионални схеми. Разпоредбите на чл. 229г¹, ал. 2 и 6 се прилагат съответно.

(2) Прехвърлянето на професионалната схема или на съответната част от нея подлежи на предварително одобрение от осигурените лица, пенсионерите и предприятието-осигурител съобразно изискванията на трудовото и социалното законодателство на държавата членка, приложимо към управлението на схемата.

(3) За прехвърляне на професионалната схема или на съответната част от нея е необходимо предварително разрешение от комисията, което се издава след получаване на предварително съгласие от компетентния надзорен орган по седалището на чуждестранната институция.

(4) За получаване на разрешение пенсионноосигурителното дружество подава заявление, в което се посочват:

1. наименованието, седалището и адреса на управление и единния идентификационен код на пенсионноосигурителното дружество и съответните данни за чуждестранната институция, както и наименованието и единния идентификационен код на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми;
2. наименованието, идентификационния код и адреса на предприятието осигурител;
3. информация дали се прехвърля цялата професионална схема или част от нея;
4. основните характеристики на професионалната схема;
5. конкретно описание на прехвърляните права, задължения и технически резерви и съответните активи, които се прехвърлят във връзка с поемане на управлението на схемата;
6. наименованието на държавата членка, чието трудово и социално законодателство е приложимо към управлението на професионалната схема.

(5) Към заявлението се прилагат заверени преписи от:

1. одобренията по ал. 2;
2. договора между пенсионноосигурителното дружество и чуждестранната институция, уреждащ условията за прехвърлянето.

(6) Комисията изпраща уведомлението и приложените към него документи на компетентния надзорен орган по седалището на чуждестранната институция незабавно след получаването му.

(7) Комисията се произнася с решение в тримесечен срок от получаване на заявлението въз основа на предложението на заместник-председателя на комисията.

(8) Комисията отказва издаването на предварително разрешение, когато:

1. не са представени необходимите документи или внесените документи не отговарят на изискванията, предвидени в този кодекс, или съдържат неверни данни;
2. спрямо пенсионноосигурителното дружество са приложени принудителни административни мерки по чл. 344, ал. 2, т. 1, 5, 11, 12, 13, 16, 17, 21 или 22 или по друг начин административната структура или финансовото състояние на дружеството и/или фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, или добрата репутация или професионалната квалификация или опит на членовете на управителния орган на пенсионноосигурителното дружество и/или на лицата, които го управляват и представляват, са несъвместими с планираното прехвърляне;
3. прехвърлянето застрашава дългосрочните интереси на осигурените лица или пенсионерите във фонда, в който се управлява схемата, във фонда, в който ще се управлява схемата, в прехвърлената схема или в прехвърлената част от схемата;

4. техническите резерви към фонда, в който ще се управлява схемата, не са изцяло покрити към датата на прехвърлянето;

5. активите, които ще бъдат прехвърлени, не са достатъчни или подходящи за цялостно покритие на правата, задълженията и техническите резерви, свързани със схемата или съответната част от нея;

6. компетентният надзорен орган по седалището на чуждестранната институция не съгласува прехвърлянето на професионалната схема или на съответната част от нея.

(9) Ако в срока по ал. 7 комисията не постанови решение, с което отказва да издаде разрешение по ал. 3, прехвърлянето на професионалната схема или на съответната част от нея се счита одобрено.

(10) Комисията уведомява за решението по ал. 7 компетентния надзорен орган по седалището на чуждестранната институция в двуседмичен срок от постановяването му. Когато към схемата е приложимо законодателство, различно от българското, компетентният надзорен орган по седалището на чуждестранната институция в срок от четири седмици изпраща на комисията разпоредбите на трудовото и социалното законодателство и разпоредбите относно разкриването на информация, приложими към управлението на схемата.

(11) В случаите по ал. 10, изречение второ комисията изпраща на пенсионноосигурителното дружество приложимите към управлението на схемата разпоредби на трудовото и социалното законодателство на другата държава членка, както и всички приложими разпоредби, свързани с разкриването на информация в едноседмичен срок от получаването им от компетентния надзорен орган на чуждестранната институция. Разпоредбите на чл. 229в, ал. 7, изречение първо, ал. 8 – 14 и 16 се прилагат съответно.

(12) Пенсионноосигурителното дружество може да започне да управлява професионалната схема след получаване на разрешението от комисията. Когато не е получено решение в срока по ал. 11, прехвърлянето се извършва след изтичането на този срок.

(13) Разходите за прехвърляне са за сметка на пенсионноосигурителното дружество, чуждестранната институция и/или предприятието осигурител в зависимост от уговореното между тях и не могат да се поемат от фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми и осигурените лица и пенсионерите в него.

(14) Пенсионноосигурителното дружество уведомява комисията за прехвърлянето на професионалната схема или съответната част от нея в срок от три работни дни от неговото осъществяване. Към уведомлението се прилага заверено копие от осигурителния договор, сключен с предприятието-осигурител. Разпоредбите на чл. 229а, ал. 3 и 4 се прилагат съответно.

(15) В 7-дневен срок от уведомлението комисията по предложение на заместник-председателя на комисията:

1. издава разпореждане за вписване на професионалната схема в регистъра на професионалните схеми;

2. уведомява за прехвърлянето компетентния надзорен орган на държавата членка, чието трудово и социално законодателство е приложимо към управлението на схемата, когато този орган е различен от компетентния надзорен орган по седалището на чуждестранната институция.

(16) При несъгласие с действие или бездействие на компетентния надзорен орган по седалище на чуждестранната институция комисията може да поиска от Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване да проведе необвързваща медиация. Комисията участва в производство по медиация и по искане на компетентния надзорен орган по седалище на чуждестранната институция или по инициатива на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване.

Прехвърляне на управлението на професионална схема или на част от нея на чуждестранна институция

Чл. 229г³. (1) Професионална схема или част от нея, управлявана от пенсионноосигурително дружество, може да бъде прехвърлена на чуждестранна институция. Разпоредбите на чл. 229г¹, ал. 2 и 6 се прилагат съответно.

(2) Когато към професионалната схема е приложимо българското трудово и социално законодателство, се прилагат разпоредбите на чл. 229г, ал. 2 и чл. 229г¹, ал. 3 – 5. Когато към схемата е приложимо трудовото и социално законодателство на друга държава членка, се прилагат неговите разпоредби относно реда за одобряване на прехвърлянето от осигурените лица, пенсионерите и предприятието осигурител и относно изискванията за назначаването на депозитар.

(3) В срок от осем седмици от подаване на заявлението от чуждестранната институция пред компетентния надзорен орган по нейното седалище, комисията по предложение на заместник-председателя на комисията се произнася с решение, с което дава или отказва да даде предварително съгласие за прехвърлянето на професионалната схема или на съответната част от нея.

(4) Комисията отказва да даде съгласие за прехвърлянето на професионалната схема или на съответната част от нея, когато:

1. не са представени необходимите документи, те не съдържат цялата необходима информация или съдържат неверни данни;
2. при прехвърляне на част от професионална схема са застрашени дългосрочните интереси на осигурените лица или пенсионерите в частта от схемата, която ще продължи да се управлява във фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми;
3. прехвърлянето не осигурява запазването в пълен обем на правата на осигурените лица и пенсионерите по професионалната схема;
4. активите, които ще бъдат прехвърлени, не са достатъчни или подходящи за цялостно покритие на правата, задълженията и техническите резерви, свързани със схемата или съответната част от нея;

(5) В срока по ал. 3 комисията изпраща решението на компетентния надзорен орган по седалището на чуждестранната институция.

(6) Когато към професионалната схема се прилага трудовото и социално законодателство на държава членка, различна от държавата членка, в която е седалището на чуждестранната институция, комисията в срок от четири седмици от получаване на решението на компетентния надзорен орган на държавата членка, в която е седалището на чуждестранната институция му изпраща приложимите към схемата разпоредби на трудовото и социалното законодателство и приложимите разпоредби, свързани с разкриването на информация.

(7) Разходите за прехвърляне са за сметка на пенсионноосигурителното дружество, чуждестранната институция и/или предприятието осигурител в зависимост от уговореното между тях и не могат да се поемат от фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми и осигурените лица и пенсионерите в него.

(8) Когато към управлението на схемата се прилагат разпоредбите на българското трудово и социално законодателство, се прилагат съответно разпоредбите на чл. 229г, ал. 3, изречение второ и ал. 4 и 5.

(9) Разпоредбата на чл. 229г², ал. 16 се прилага съответно.“

§ 29. В чл. 229д се правят следните изменения и допълнения:

1. Заглавието се изменя така: „Предоставяне на информация и сътрудничество“.

2. В ал. 1, т. 3 думите „чл. 344, ал. 2, т. 5, 11, 12, 13, 16 и 17“ се заменят с „чл. 344, ал. 2, т. 5, 11, 12, 13, 16, 17, 21 и 22“.

3. АLINEЯ 3 се изменя така:

„(3) Комисията уведомява Европейската комисия и Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване при наличието на съществени трудности при прилагането на Директива (ЕС) 2016/2341 и си сътрудничи с тях и с компетентните органи на държавите членки за намирането на подходящо решение.“

4. Създава се ал. 4:

„(4) Комисията си сътрудничи с компетентните органи на държавите членки с оглед улесняване на надзора над институциите за професионално пенсионно осигуряване, както и с оглед еднакво прилагане на Директива (ЕС) 2016/2341 чрез редовен обмен на информация и практически опит с цел развитие на най-добрите практики в областта на осигуряването по професионални схеми, като посредством това бъдат избегнати нарушенията на конкуренцията и бъдат създадени условия за безпроблемно трансгранично членство.“

§ 30. В чл. 247 ал. 5 се отменя.

§ 31. В чл. 249 се създава ал. 3:

„(3) Пенсионноосигурителното дружество може да инвестира средствата на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми в:

1. активи по чл. 176;

2. корпоративни облигации, приети за търговия на многостранна система за търговия (МСТ) или организирана система за търговия (ОСТ) в държава членка;

3. акции, различни от акции на предприятие за колективно инвестиране, както и в права или ванти по тях, търгувани на МСТ или ОСТ в държава членка.“

§ 32. В чл. 251 се правят следните изменения:

1. В ал. 11 думите „свързаните с него лица“ се заменят с „от дружества от същата група“.

2. АLINEЯ 12 се изменя така:

„(12) Не повече от 5 на сто от средствата на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми могат да бъдат инвестирани в инструменти по чл. 249, ал. 3, т. 2 и 3, които не са приети за търговия на регулиран пазар.“

§ 33. В чл. 251в думите „техники на управление на риска и стратегическо разпределение на активите с оглед на характера и продължителността на пенсионните задължения“ се заменят с „техники на управление на риска, стратегическо разпределение на активите с оглед на характера и продължителността на пенсионните задължения, дали и как при инвестиране на средствата се вземат предвид екологичните, социалните и управленските фактори“.

§ 34. В чл. 344 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „заблуждаващи данни или са застрашени интересите на осигурените лица или на пенсионерите“ се заменят със „заблуждаващи данни, застрашени са интересите на осигурените лица или на пенсионерите или в резултат на надзорния преглед са установени слабости или недостатъци“.

2. В ал. 2 т. 9 се изменя така:

„9. да задължи дружеството за допълнително социално осигуряване да прекрати договорните си отношения с банка-попечител, с инвестиционен посредник, с осигурителен посредник или с лице по чл. 123и², ако те не отговарят на предвидените в кодекса изисквания или не изпълняват задълженията, възложени им с кодекса или актовете по прилагането му;“

3. Създава се нова т. 20:

„20. да задължи дружеството за допълнително социално осигуряване да спазва при инвестиране на средствата на фонд за допълнително социално осигуряване по-детайлни инвестиционни ограничения от предвидените в този кодекс и актовете по прилагането му, когато това е необходимо, за да бъдат защитени интересите на осигурените лица и пенсионерите;“

4. Създават се т. 21 и 22:

„21. да ограничи или забрани разпореждането с активите на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, когато са нарушени изискванията на чл. 213б;

22. да ограничи или забрани на пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, да се разпорежда с активите си, когато не разполага с необходимите собствени средства по чл. 121в, ал. 11.“

5. Създава се нова ал. 6:

„(6) Решенията с мерките по ал. 1, т. 21 и 22 се съобщават на пенсионноосигурителното дружество и на банката-попечител на фонда за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми, както и на Българската народна банка. В случаите когато активите на фонда се съхраняват от банка по чл. 2, ал. 5, т. 2 и 3 от Закона за кредитните институции, решението се изпраща и на чуждестранния компетентен орган.“

6. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

7. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и се изменя така:

„(8) Комисията може по искане на надзорен орган на държава членка по седалище на чуждестранна институция да забрани на установени на територията на Република България банка-попечител и инвестиционен посредник да изпълняват разпореждане на институцията относно депозирани от институцията активи на професионалната схема.

Когато мярката се прилага спрямо банка-попечител, комисията уведомява незабавно Българската народна банка.“

8. Досегашните ал. 8 и 9 стават съответно ал. 9 и 10.

§ 35. В чл. 346а, ал. 3 думите „чл. 229г, ал. 3 и 4“ се заменят с „чл. 229г, ал. 4 и 5“.

§ 36. В чл. 347, ал. 3 изречение първо се изменя така: „Квесторът декларира писмено пред комисията обстоятелствата по ал. 2 като обстоятелството по чл. 121д, ал. 5, т. 3 за българските граждани се установява служебно.“

§ 37. В чл. 351 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „чл. 121, ал. 15“ се заменят с „чл. 121д, ал. 18“, а думите „чл. 123з, 135, 142а“ се заменят с „чл. 123з, чл. 123з¹, чл. 123з², чл. 123з⁴, чл. 135, чл. 142а“.

2. Точка 2 се изменя така:

„на чл. 121е, ал. 3, чл. 122а, ал. 4, чл. 122и, ал. 1, чл. 122к, чл. 123, ал. 1 и 4, чл. 123в, 123е, чл. 123е¹, ал. 1 – 11, чл. 123е², чл. 123ж, чл. 123и, ал. 1 – 5, чл. 123и¹, чл. 123и², чл. 129, ал. 1 – 8 и ал. 10 и 11, чл. 131, 139, 142, 169, 169а, 169б, 170, 175, 175а, 176, 177, 177а, 178, 179, 179а, чл. 179б, ал. 1 и 2, чл. 179в, чл. 180, ал. 1, чл. 180а, 180в, чл. 181, ал. 1, чл. 185, ал. 1 и 2, чл. 186, 186а, 187, чл. 187а, ал. 1, чл. 190, 192, чл. 193, ал. 5 – 11, чл. 201, 202, 212, чл. 213, ал. 1 – 4, чл. 213а, ал. 1, 2, 4 и 5, чл. 213б, чл. 229г, ал. 1 и 2, чл. 229г¹, ал. 1 – 8 и ал. 14 – 16, чл. 229г², ал. 1 – 3 и ал. 12 – 14, чл. 229г³, ал. 7, чл. 234, ал. 1 – 8 и 10 – 13, чл. 241, 241а, 245, чл. 246, ал. 1 – 6, чл. 249, 251, 251а, 251б, 251в, 252, чл. 256, ал. 1, чл. 257, 258, 319, чл. 325, ал. 2, чл. 332, 336, чл. 340, ал. 1 и 2, чл. 342, чл. 347, ал. 3 и чл. 348, ал. 3 – 7, се наказва с глоба в размер от 1500 до 20 000 лв.;“

3. В т. 3 думите „чл. 209, ал. 3“ се заменят с „чл. 209, ал. 3 – 4“.

§ 38. След чл. 355 се създава глава четиридесет и втора:

„Глава четиридесет и втора

Оповестяване на принудителни административни мерки и издадени наказателни постановления

Оповестяване на принудителните административни мерки и наказателните постановления във връзка с допълнителното социално осигуряване

Чл. 35б. (1) Комисията оповестява на своята страницата в интернет си всяка влязла в сила принудителна административна мярка и всяко влязло в сила наказателно постановление за нарушаване на разпоредбите на част втора и част втора "а" на този кодекс и на актовете по прилагането му, включително вида и естеството на нарушението и самоличността на физическото лице или данни за юридическо лице, на което е приложена мярката, съответно е наложено наказанието или санкцията.

(2) Комисията, след като извърши преценка във всеки конкретен случай дали оповестяването на лични данни – за физическото лице, или на идентификационни данни – за юридическото лице, може да му причини вреди, несъответстващи на извършеното нарушение, както и дали публикуването на информацията би застрашило стабилността на финансовите пазари или текущо разследване, може:

1. да отложи оповестяването на информацията по ал. 1;

2. да оповести информацията по ал. 1 без данни за лицето, на което е приложена мярката, съответно е наложено наказанието;

3. да не публикува информацията по ал. 1.“

§ 39. В допълнителните разпоредби се правят следните допълнения:

1. В § 1, ал. 2 се създават т. 35- 37:

„35. „Траен носител“ е инструмент, който дава възможност на съответното лице да съхранява информацията, адресирана лично до него, по начин, който е достъпен за бъдеща справка и за период от време, отговарящ на целите на информацията, и който позволява точното възпроизвеждане на съхранената информация.

36. "Многостранна система за търговия" или "МСТ" е място за търговия по смисъла на § 1, т. 18, буква „а“ от Допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти.

37. "Организирана система за търговия" или "ОСТ" е място за търговия по смисъла на § 1, т. 18, буква „б“ от Допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти.“

2. В § 1а се създава т. 10:

„10. Директива (ЕС) 2016/2341 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване (ИППО) (ОВ, L 354/37 от 23 декември 2016 г.).“

Преходни и заключителни разпоредби

§ 40. Пенсионноосигурителните дружества и банките попечители привеждат дейността си в съответствие с този закон и актовете по прилагането на кодекса в срок до 17 май 2019 г.

§ 41. Комисията за финансов надзор приема наредбите по прилагане на Кодекса за социално осигуряване в срок до 13 януари 2019 г.

§ 42. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г., бр. 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 56, 59 и 84 от 2006 г., бр. 52, 97 и 109 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 24 и 42 от 2009 г., бр. 43 и 97 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38, 60, 102 и 103 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г., бр. 34, 62 и 102 от 2015 г. и бр. 42 и 76 от 2016 г., изм. с Решение № 10 от 6.07.2017 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 57 от 2017 г.; бр. 62, 92, 95, 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 24 и 27 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

аа) създава се нова т. 7:

„7. пред Европейския парламент, когато е необходимо за осъществяване на правото му на разследване съгласно чл. 226 от Договора за функционирането на Европейския съюз;“

бб) досегашните т. 7 – 10 стават съответно т. 8 – 11;

б) в ал. 7 думите „предоставя по реда на ал. 1, т. 1 - в случаите на ликвидация или несъстоятелност, т. 2 и 6 и ал. 6“ се заменят с „разкрива“.

§ 43. Този закон влиза в сила от 1 януари 2019 г.